

Hof Amsterdam, 19 maart 2008, Strafvervolgung Miss Lucy*Miss Lucy***KWEKERSRECHT - STRAFKLACHT****Bevel tot instelling strafvervolgung tegen beklagden en NN**

Nu het Hof (...) de stellingen niet op voorhand onwaarschijnlijk acht en mede in aanmerking genomen de grootschaligheid van de mogelijk gepleegde strafbare feiten en de hoogte van de mogelijk daardoor door klager geleden schade, is het hof van oordeel dat de aangifte van klager niet op de gronden zoals genoemd in het sepotbericht geseponeerd had mogen worden.

Het Openbaar Ministerie heeft in de hiervoor weergegeven feiten en omstandigheden echter geen aanleiding gezien om tot strafvervolgung over te gaan. Ook is geen nader onderzoek verricht naar aanleiding van de door klager geuite beschuldigingen. De motivering daarvan is betrekkelijk summier: het onderwerp was niet benoemd als prioritair onderwerp in het kader van de strafrechtelijke handhaving, er was slechts sprake van beperkte opsporingscapaciteit en de zaak leende zich meer voor afdoening door de civiele rechter. (...) In raadkamer heeft klager onder meer gesteld dat:

- (1) beklagden en anderen op verschillende momenten op de hoogte zijn geweest van de inbreuk op de kwekersrechten van klager en Blay,
- (2) ondanks die bewustheid door beklagden en anderen in strijd met de kwekersrechten partijen lelies van het ras "Miss Lucy" op de markt zijn gebracht,
- (3) ook na de vernietiging van de partij lelies van het ras "Miss Lucy" van beklagden 1 tot en met 5 in strijd met de kwekersrechten lelies van het ras "Miss Lucy" op de markt zijn gebracht en
- (4) partijen lelies van het ras "Miss Lucy" in strijd met de kwekersrechten zijn geëxporteerd naar - onder meer - Japan en dat dat niet anders heeft kunnen gebeuren dan door het plegen van valsheid in geschrift.

Klager heeft ter onderbouwing van de stellingen in de ten behoeve van de civiele zaak opgestelde dagvaarding verschillende momenten genoemd waarop een of meer van de onder 1 tot en met 5 genoemde beklagden op de hoogte waren van de inbreuk op de kwekersrech-

ten van Blay. Het hof verwijst daartoe naar hetgeen onder nr. 27 in bedoelde dagvaarding is opgenomen. Uit het dossier blijkt ook dat een of meer van de onder 6 tot en met 10 genoemde beklagden reeds op 26 juni 2002 bezwaar heeft/hebben gemaakt tegen het verlenen van de kwekersrechten van de "Miss Lucy" bij het communautair Bureau voor de Plantenrassen, waaruit zou kunnen worden afgeleid dat ook zij op de hoogte waren van de inbreuk op de kwekersrechten. Daarnaast is door geen van de beklagden tegengesproken dat zij, tot aan het moment dat de bij beklagden 1 tot en met 5 bevindende bloembollen zijn vernietigd, de "Double Price" en de "Double Pleasure" op de markt hebben gebracht. Dit zou ook afgeleid kunnen worden uit hetgeen door klager in diens brief van 1 november 2007 uiteen is gezet. Uit de brief van klager van 16 november 2007 lijkt vervolgens te kunnen worden geconcludeerd dat ook na vernietiging van de partij lelies van het ras "Miss Lucy", nog lelies van het ras "Miss Lucy" op de markt zijn gebracht in strijd met de bij Blay en klager berustende kwekersrechten. Tenslotte heeft klager bij brief 11 oktober 2007 uiteengezet op welke wijze in strijd met die kwekersrechten lelies van het ras "Miss Lucy" naar Japan zouden zijn geëxporteerd en hoe men zich daarbij mogelijk schuldig heeft gemaakt aan valsheid in geschrift.

Nu het hof, gelet op hetgeen door hem is aangevoerd, de door klager ingenomen stellingen niet op voorhand onwaarschijnlijk acht en mede in aanmerking genomen de grootschaligheid van de mogelijk gepleegde strafbare feiten en de hoogte van de mogelijk daardoor door klager geleden schade, is het hof van oordeel dat de aangifte van klager niet op de gronden zoals genoemd in het sepotbericht geseponeerd had mogen worden. Het hof zal daarom bevelen dat alsnog strafvervolgung zal worden ingesteld terzake van delicten waarvan klager aangifte heeft gedaan. Het hof acht het daarbij wel noodzakelijk dat in deze zaak eerst nader onderzoek zal worden gedaan en zal dat bevel vervolgung daarom geven in de vorm van een gerechtelijk vooronderzoek.

Nu het bovendien niet onwaarschijnlijk is dat ook andere natuurlijke en/of rechtspersonen zich schuldig hebben gemaakt aan voornoemde strafbare feiten, zal het hof het bevel vervolgung niet beperken tot beklagden 1 tot en met 10, maar tevens een gerechtelijk vooronderzoek NN bevelen.

Vindplaatsen:

Hof Amsterdam, 19 maart 2008

(D.J.C. Aben, I.M.H. van Asperen de Boer-Delescen en J.P. Splint)

GERECHTSHOF TE AMSTERDAM
VIJFDE MEERVOUDIGE STRAFKAMER

Beschikking van 19 maart 2008 op het beklag met het rekestnummer K06/1605 van

[X] Hoff,

wonende te Roosendaal,

klager,

gemachtigde : mr. P.S. Jonker,

advocaat te Voorburg.

1. Het beklag

Het klaagschrift is op 21 september 2006 door het hof ontvangen. Het beklag richt zich tegen de beslissing van de officier van justitie van het functioneel parket te Den Haag om geen strafvervolgung in te stellen tegen

1. [A]
2. [B]
3. [C]
4. [D]
5. [E]
6. [F]
7. [G]
8. [H]
9. [I]
10. [J]

ter zake van overtreding van de Zaaizaad- en Plantgoedwet 2005 (hierna te noemen: ZPW) en/of valsheid in geschrift.

2. Het verslag van de advocaat-generaal

Bij verslag van 29 mei 2007 heeft de advocaat-generaal het hof in overweging gegeven het beklag af te wijzen; bij aanvullend verslag van 5 oktober 2007 heeft de advocaat-generaal het hof in overweging gegeven een gerechtelijk vooronderzoek te gelasten.

3. De voorhanden stukken

Behalve van het klaagschrift en van het verslag heeft het hof kennis genomen van de in deze zaak door en namens klager en beklaagden aan het hof toegezonden en overgelegde stukken en van de namens de officier van justitie opgestelde notitie van beleidssecretaris G. van Vliet.

4. De behandeling in raadkamer

De daartoe aangewezen raadsheer-commissaris heeft op 5 oktober 2007 klager in de gelegenheid gesteld het beklag toe te lichten. Klager is, bijgestaan door de gemachtigde, in raadkamer verschenen en heeft het beklag toegelicht en gehandhaafd. De advocaat-generaal is bij de behandeling in raadkamer aanwezig geweest. In hetgeen in raadkamer naar voren is gekomen heeft hij aanleiding gevonden de conclusie in het verslag van 29 mei 2007 te herzien, in dier voege dat hij het hof voorlopig in overweging heeft gegeven een gerechtelijk vooronderzoek te gelasten. De daartoe aangewezen raadsheer-commissaris heeft vervolgens besloten de behandeling van de zaak aan te houden teneinde de hiervoor genoemde beklaagden, danwel hun gemachtigden, te horen en de advocaat-generaal in de gelegenheid te stellen diens gewijzigd standpunt in een aanvullend verslag te verwoorden. Op 14 december 2007 heeft de daartoe aangewezen raadsheer-commissaris klager en (de gemachtigde van) de beklaagden in de gelegenheid gesteld zich over de klacht uit te laten. Klager is, bijgestaan door diens gemachtigde, in raadkamer verschenen en heeft het beklag wederom toegelicht en gehandhaafd. De gemachtigde van de onder 1 tot en met 3 genoemde beklaagden, mr. F.H.P. Venbroek, advocaat te Haarlem, evenals de onder 4 en 5 genoemde beklaagden en hun gemachtigde, mr. F.R.P. Venbroek voornoemd, zijn in raadkamer verschenen en hebben het hof primair verzocht het beklag niet-ontvankelijk te verklaren en subsidiair het

beklag af te wijzen. De gemachtigde van de onder 6 en 7 genoemde beklaagden, mr. J.W.J. Hijnen, advocaat te Haarlem, is in raadkamer verschenen en heeft het hof primair verzocht het beklag niet-ontvankelijk te verklaren en subsidiair het beklag af te wijzen. De onder 8 tot en met 10 genoemde beklaagden zijn, hoewel behoorlijk opgeroepen niet in raadkamer verschenen. Hun gemachtigde, mr. J.W.I. Frijnen voornoemd, is wel verschenen. Hij heeft het hof primair verzocht het beklag niet-ontvankelijk te verklaren en subsidiair het beklag af te wijzen. De advocaat-generaal is eveneens bij de behandeling aanwezig geweest. In hetgeen in raadkamer naar voren is gekomen heeft hij aanleiding gevonden de conclusie in het nader verslag van 5 oktober 2007 te herzien, in dier voege dat hij het hof in overweging heeft gegeven het beklag af te wijzen.

5. Ontvankelijkheid van het beklag

Door en namens de beklaagden is aangevoerd dat klager niet is aan te merken als belanghebbende nu hij pas sinds 25 juni 2007, en dus pas na indiening van zijn klacht op 21 september 2006 en het doen van aangifte in januari 2006, houder is van de kwekersrechten van de "Miss Lucy".

Het hof overweegt daaromtrent als volgt. Daargelaten of het pas na de aangifte en indiening van de klacht officieel verkrijgen van de kwekersrechten überhaupt afbreuk doet aan het zijn van belanghebbende op het moment van behandeling van het beklag, is het hof van oordeel dat, nu vaststaat dat klager zich ruim voor het doen van aangifte kenbaar heeft gemaakt als diegene die het lelieras "Miss Lucy" in Nederland zou introduceren en uiteindelijk de kwekersrechten (eveneens vóór het doen van de aangifte) van Blay heeft gekocht, klager reeds op die grond ook vóór de officiële verkrijging van de kwekersrechten was aan te merken als rechtstreeks belanghebbende in de zin van artikel 12 Sv. Het hof verklaart klager derhalve ontvankelijk in diens beklag.

6. Beoordeling van het beklag

Ter beoordeling van het beklag neemt het hof als uitgangspunt dat op 4 augustus 1999 door de in Nieuw-Zeeland woonachtige heer [X] Blay en diens vrouw een verzoek is ingediend om in Nieuw-Zeeland het kwekersrecht te verlenen op het lelieras "Miss Lucy". Dit kwekersrecht is op 28 april 2000 verleend. Vervolgens is door Blay op 16 november 1999 een verzoek ingediend bij de Europese Unie om hem het communautair kwekersrecht te verlenen op de "Miss Lucy". Niet veel later is klager in aanraking gekomen met het nieuwe lelieras en heeft hij van Blay toestemming gekregen om de "Miss Lucy" in Nederland te introduceren en het ras voor Blay te vermeerderen. Op 17 april 2001 heeft klager de lelie getoond tijdens de keuring van de Koninklijke Vereniging Voor Bloembollencultuur (KAVB). Uiteindelijk is op 14 april 2003 door het Communautair Bureau voor Plantenrassen het kwekersrecht voor de Europese Unie van de "Miss Lucy" toegekend aan Blay. Kort daarna, het is dan 16 juli 2003, heeft klager van Blay de kwekersrechten gekocht voor de Europese Unie en Nieuw-Zeeland. Uiteindelijk heeft klager pas op 25 juni 2007 het kwekersrecht (naar

het hof begrijpt voor de Europese Unie) op de "Miss Lucy" van het Communautair Bureau voor de Plantenrassen verkregen. In de tijd die ligt tussen het kopen van de kwekersrechten en de officiële verkrijging daarvan door klager, zouden volgens klager verschillende (rechts)personen (waaronder de onder 1 tot en met 5 genoemde beklagden) mutanten (zoals de "Double Price" en de "Double Pleasure") hebben vermeerderd en verhandeld, terwijl ze ervan op de hoogte waren dat deze mutanten behoorden tot het lelieras van de "Miss Lucy". Ook verschillende exporteurs (waaronder de onder 6 tot en met 10 genoemde beklagden) zouden hieraan hebben meegewerkt. Daarmee zou volgens klager inbreuk zijn gemaakt op het door hem gekochte en uiteindelijk officieel verkregen kwekersrecht. De verschillende beklagden bestrijden echter dat ze inbreuk hebben gemaakt op dat kwekersrecht en, voor zover dat wel het geval is, dat ze zich daarvan bewust waren. Uiteindelijk komen klager en beklagden 1 tot en met 5 overeen om de aan deze beklagden toebehorende partij "Double Pleasure" en "Double Price" te vernietigen. Dit gebeurt op 22 december 2005. Klager stelt echter dat ook hierna partijen lelies van het ras "Miss Lucy" op de markt zijn gebracht, zonder dat hij en/of Blay daarvan wisten, laat staan daarvoor toestemming hadden gegeven. Ook daarna zou derhalve voortdurend inbreuk zijn gemaakt op de kwekersrechten van Blay en klager. Bovendien zou export van die lelies naar onder meer Japan niet anders kunnen zijn geschied dan door een andere (valse) naam of ander (onjuist) certificatenummer te gebruiken. Dit zou betekenen dat ook sprake is geweest van valsheid in geschrift. Alle in raadkamer gehoorde beklagden ontkennen echter na 22 december 2005 partijen lelies op de markt hebben gebracht die behoorden tot het lelieras van de "Miss Lucy".

Klager heeft vervolgens in januari 2006 aangifte gedaan tegen (onder meer) beklagden ter zake van het plegen van een inbreuk op het bij klager berustende kwekersrecht op de "Miss Lucy", hetgeen overtreding van de Zaaizaad- en plantgoedwet 2005 zou opleveren. Voorts stelt klager dat (onder meer) beklagden zich in dit verband tevens schuldig zouden hebben gemaakt aan valsheid in geschrift.

Het Openbaar Ministerie heeft in de hiervoor weergegeven feiten en omstandigheden echter geen aanleiding gezien om tot strafvervolgung over te gaan. Ook is geen nader onderzoek verricht naar aanleiding van de door klager geuite beschuldigingen. De motivering daarvan is betrekkelijk summier: het onderwerp was niet benoemd als prioritair onderwerp in het kader van de strafrechtelijke handhaving, er was slechts sprake van beperkte opsporingscapaciteit en de zaak leende zich meer voor afdoening door de civiele rechter.

Omdat klager zich niet kon vinden in deze beslissing heeft hij op de voet van artikel 12 van het Wetboek van Strafvordering een klacht ingediend, in welk verband hij het hof heeft verzocht alsnog strafvervolgung te gelasten terzake van overtreding van de ZPW en/of valsheid in geschrift. In onderhavige procedure heeft het hof derhalve de vraag te beantwoorden of er aan-

wijzingen zijn dat er inderdaad sprake is (geweest) van het plegen van deze strafbare feiten door beklagden en/of anderen en vervolgens of dat aanleiding vormt strafrechtelijke vervolgung te bevelen, al dan niet in de vorm van een gerechtelijk vooronderzoek.

Het hof overweegt daartoe als volgt.

In raadkamer heeft klager onder meer gesteld dat:

(1) beklagden en anderen op verschillende momenten op de hoogte zijn geweest van de inbreuk op de kwekersrechten van klager en Blay,

(2) ondanks die bewustheid door beklagden en anderen in strijd met de kwekersrechten partijen lelies van het ras "Miss Lucy" op de markt zijn gebracht,

(3) ook na de vernietiging van de partij lelies van het ras "Miss Lucy" van beklagden 1 tot en met 5 in strijd met de kwekersrechten lelies van het ras "Miss Lucy" op de markt zijn gebracht en

(4) partijen lelies van het ras "Miss Lucy" in strijd met de kwekersrechten zijn geëxporteerd naar - onder meer - Japan en dat dat niet anders heeft kunnen gebeuren dan door het plegen van valsheid in geschrift.

Klager heeft ter onderbouwing van de stellingen in de ten behoeve van de civiele zaak opgestelde dagvaarding verschillende momenten genoemd waarop een of meer van de onder 1 tot en met 5 genoemde beklagden op de hoogte waren van de inbreuk op de kwekersrechten van Blay. Het hof verwijst daartoe naar hetgeen onder nr. 27 in bedoelde dagvaarding is opgenomen. Uit het dossier blijkt ook dat een of meer van de onder 6 tot en met 10 genoemde beklagden reeds op 26 juni 2002 bezwaar heeft/hebben gemaakt tegen het verlenen van de kwekersrechten van de "Miss Lucy" bij het communautair Bureau voor de Plantenrassen, waaruit zou kunnen worden afgeleid dat ook zij op de hoogte waren van de inbreuk op de kwekersrechten. Daarnaast is door geen van de beklagden tegengesproken dat zij, tot aan het moment dat de bij beklagden 1 tot en met 5 bevindende bloembollen zijn vernietigd, de "Double Price" en de "Double Pleasure" op de markt hebben gebracht. Dit zou ook afgeleid kunnen worden uit hetgeen door klager in diens brief van 1 november 2007 uiteen is gezet. Uit de brief van klager van 16 november 2007 lijkt vervolgens te kunnen worden geconcludeerd dat ook na vernietiging van de partij lelies van het ras "Miss Lucy", nog lelies van het ras "Miss Lucy" op de markt zijn gebracht in strijd met de bij Blay en klager berustende kwekersrechten. Tenslotte heeft klager bij brief 11 oktober 2007 uiteengezet op welke wijze in strijd met die kwekersrechten lelies van het ras "Miss Lucy" naar Japan zouden zijn geëxporteerd en hoe men zich daarbij mogelijk schuldig heeft gemaakt aan valsheid in geschrift.

Nu het hof, gelet op hetgeen door hem is aangevoerd, de door klager ingenomen stellingen niet op voorhand onwaarschijnlijk acht en mede in aanmerking genomen de grootschaligheid van de mogelijk gepleegde strafbare feiten en de hoogte van de mogelijk daardoor door klager geleden schade, is het hof van oordeel dat de aangifte van klager niet op de gronden zoals genoemd in het sepotbericht geseponneerd had mogen worden. Het hof zal daarom bevelen dat alsnog strafvervolgung

zal worden ingesteld terzake van delicten waarvan klager aangifte heeft gedaan. Het hof acht het daarbij wel noodzakelijk dat in deze zaak eerst nader onderzoek zal worden gedaan en zal dat bevel vervolging daarom geven in de vorm van een gerechtelijk vooronderzoek.

Nu het bovendien niet onwaarschijnlijk is dat ook andere natuurlijke en/of rechtspersonen zich schuldig hebben gemaakt aan voornoemde strafbare feiten, zal het hof het bevel vervolging niet beperken tot beklaagden 1 tot en met 10, maar tevens een gerechtelijk vooronderzoek NN bevelen.

De rechter-commissaris wordt hierbij in overweging gegeven om in het kader van dat gerechtelijk vooronderzoek in ieder geval navolgende onderzoekshandelingen te verrichten.

- Horen van klager en de (vertegenwoordigers van de) onder 1 tot en met 10 genoemde beklaagden omtrent de vier hiervoor weergegeven stellingen van klager,

- Horen van andere natuurlijke personen en vertegenwoordigers van rechtspersonen, die mogelijk betrokken zijn (geweest) bij het in strijd met de kwekersrechten van Blay en klager op de markt brengen van lelies van het ras "Miss Lucy", omtrent de vier hiervoor weergegeven stellingen van klager. Het hof denkt hierbij in ieder geval aan [...].

- Horen van terzake deskundigen van, onder meer, de Koninklijke Algemene Vereeniging voor Bloembollencultuur te Hillegom en Nederlandse Algemene Kwaliteitsdienst Tuinbouw te Roelofarendsveen omtrent de vier hiervoor weergegeven stellingen van klager en meer in het bijzonder over de wijze waarop de kwekersrechten van de "Miss Lucy" zich verhouden tot het kweken, op de markt brengen en exporteren van op "Miss Lucy" lijkende lelies, onder de namen "Double Pleasure" en "Double Price".

- Het door een terzake deskundige laten verrichten van vergelijkend technisch onderzoek aan -voorzover beschikbaar uit de jaren 2001 tot en met heden- lelies van het ras "Miss Lucy" en de op "Miss Lucy" lijkende lelies "Double Pleasure" en "Double Price". Indien dat slechts mogelijk is ten aanzien van recent gekweekte lelies, wordt de rechter-commissaris in overweging gegeven een terzake deskundige in de gelegenheid te stellen zich uit te laten over de vraag welke conclusies daarmee te trekken zijn omtrent in het verleden gekweekte lelies en hun verhouding tot elkaar.

7. De beslissing

Het hof beveelt de officier van justitie van het landelijk parket te Den Haag om beklaagden 1 tot en met 10 te vervolgen ter zake van de feiten waarop het beklag betrekking hebben en geeft de last dat door de officier van justitie van het landelijk parket te Den Haag terzake de vordering zal worden gedaan als bedoeld in artikel 181 Sv zowel tegen de onder 1 tot en met 10 genoemde beklaagden, als tegen NN.

Deze beschikking, waartegen geen gewoon rechtsmiddel openstaat, is gegeven op 19 maart 2008 door mrs. D.J.C. Aben, I.M.H. van Asperen de Boer-Delescen en J.P. Splint, raadsheren, in tegenwoordigheid van mr. R. Robroek, griffier.